مدیریت شهری
شماره ۴۹ زمستان ۱۳۹۶
No.49 Winter 2018
۳۶۷-۳۸۵
زمان دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۱۱/۵ زمان پذیرش نهایی: ۱۳۹۶/۴/۱۱

سنجش احساس امنیت شهروندان در شهر جدید هشتگرد

علیرضا بزرگوار- دانشجوی دکتری برنامه ریزی شهری پژوهشگاه شاخص پژوه دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
کرامت‌اله زیاری* - استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه تهران، تهران، ایران
مسعود تقوایی- استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

چکیده
امنیت، احساس آرامش و اطمینان از عدم تعرض به جان، مال و سایر حقوق انسان است. این ارزش انحصاری، یکی از ضرورت‌های زندگی فردی و اجتماعی است. به دنبال افزایش جمعیت و گسترش شتابان شهرنشینی و تحولات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ناشی از آن ، ناهنجاری های اجتماعی در شهرها به طور سرسام آوری افزایش یافته است. هدف این پژوهش تحلیل احساس امنیت در شهروندان شهر جدید هشتگرد به منظور سنجش میزان ایمنی شهر و آگاهی یافتن سیاست گذاران، تصمیم سازان و تصمیم گیران از این مساله می باشد. روش پژوهش حاضر توصیفی- تحلیلی و از نوع کاربردی است. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران ۵۶۷ نفر محاسبه شده است. شیوه نمونه‌گیری در این تحقیق روش نمونه گیری تصادفی و خوشه‌ای و ابزارگردآوری اطلاعات از طریق پرسش نامه محقق ساخته بود. نتایج پژوهش حاضر بیانگر آن است که میان دو متغیر جنس با میزان احساس امنیت رابطه معنی داری وجود دارد. چنانچه زنان نسبت به مردان در شهر جدید هشتگرد احساس امنیت کمتری دارند. تفاوت معنا داری بین گروه های سنی و احساس امنیت و همچنین میزان درآمد ماهیانه خانوار و احساس امنیت در شهر جدید هشگرد وجود دارد. بنابراین محله های دارای پایگاه اجتماعی و اقتصادی پایین و همچنین گروه های آسیب پذیر از جمله زنان و کودکان در شهر جدید هشتگرد از میزان احساس امنیت پایین تری برخوردار هستند.

واژگان کلیدی: فقر، زنان، احساس امنیت، شهر جدید هشتگر د

Security sense Measurement of Citizens in Hashtgerd New Town

Abstract
Security is the sense of relief and confidence from no violation to life, property and other human rights. Social disorganization in cities has increased exponentially due to population growth, rapid expansion of urbanization and social, economic, political and cultural changes arising from it. The aim of this study is analysis of the resident›s security sense in Hashtgerd New Town to safety evaluation and awareness of policy makers and decision-makers from this issue. Research method is analytical and applied. Sample size has been calculated through Cochran formula and it is estimated ٥٦٧ people. In this study, sampling method was cluster random. The data collection tool has been done through a questionnaire. The results indicate that there is a significant correlation between two variable gender and sense of security. So that women than men are lower sense of security in Hashtgerd New Town. There are Significant differences between age groups and a sense of security and the level of family income and feel secure in Hashtgerd New Town. Thus, sense of security is lower in neighborhoods with low economic and social status as well as vulnerable groups such as women and children in Hashtgerd.

Keywords: poverty; women; Security sense; Hashtgerd New Town

* نویسنده مسئول مکاتبات، شماره تماس: ۸۸۹۵۰۱۵۰، رایانامه: zayyari@ut.ac.ir

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

مقدمه

رشد شتابان شهرنشینی بویژه رشد شهرهای بزرگ و مسائل مرتبط با آنها از جمله بیکاری، فقر، بهداشت ضعیف، اسکان غیررسمی، تخریب محیط زیست و جرم و جنایت موجب چالش‌های غیرقابل‌انکاری در بسیاری از کشورهای درحال توسعه شده است (پرهیز، ۱۳۸۹، زیاری و همکاران، ۱۳۸۸، مهدنژاد، ۱۳۸۹). سده بیست و یکم، سده شهرهاست؛ به طور روزافزونی جهان تبدیل به یک محیط شهری شده است. به تقریب ۵۰% از جمعیت جهان در شهرها زندگی می‌کنند و بنا بر پیشبینی‌ها این میزان در سال ۲۰۵۰، به ۷۰% خواهد رسید (Broere,2013:1528). «مناطق شهری به صورت یک شمشیر دولبه عمل می‌کنند. به این‌معنا که از یک طرف «شهرها موتورهای رشد و شاخص‌های پیشرفت هستند» (Singh and Grover,2015:1)، و به‌عنوان جذاب‌ترین نقاط برای ایجاد ثروت، کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری مطرح شده اند. از سوی دیگر، این نواحی با چالش‌های مهمی در زمینه بحران‌های زیست محیطی، محرومیت اجتماعی، بیکاری، ترافیک، فقر و نابرابری‌های اجتماعی، قطبش و اختلاف طبقاتی، عدم تأمین اجتماعی، مرگ و میر زودرس کودکان و مادران، بد مسکنی و بی‌مسکنی، بی‌هویتی، ناامنی حق تصرف، اسکان غیررسمی، ناامنی، افزایش فساد و جرم و جنایت مواجه هستند که این مشکلات کیفیت زندگی شهری را به شدت کاهش داده است. جرم و بزهکاری هزینه‌های مادی مستقیمی از لحاظ مالی به همراه دارد. در بریتانیای کبیر در سال ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰، حدود ٦٧ میلیارد یورو برای سیستم قضایی و جنایی هزینه نموده است. در حالی که مطالعه مندل و مگنوسن (۱۹۹۳) تخمین زده کل هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم مرتبط با جرم حدود ۵% سرانه ناخالص داخلی آمریکا در همان سال بوده است. در استرالیا کل هزینه‌های جرم نشان دهنده ۳,۸% سرانه ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۱ و افزایش آن به ٤,۱% در سال ۲۰۰۵ است، این آمار نشان دهنده ۲۵ و ۲٦ میلیارد یورو به ترتیب می‌باشد. افزون بر این، ترس از جرم(اضطراب و نامنی) از جمله پیامدهای جرم است که واقعا بدتر از خود اعمال مجرمانه می‌باشد (Santana et al.,2010:4). به تبع این وضعیت، هم اکنون در میان سیاست گذاران و مدیران آگاهی روزافزونی شکل گرفته مبنی بر آنکه که در سده بیست و یکم شاهد بحران جرم، جنایت و خشونت شهری می باشیم (Muggah,2012:4). درک این نکته که جرم در کجا اتفاق می‌افتد، کلید درک این موضوع است که چرا جرم رخ داده است (Christens & Speer,2005:113). همانند سایر فعالیت‌های انسانی (تصادفات ترافیک، شیوع امراض)، وقوع جرم و بزهکاری در سراسر فضا به طور تصادفی توزیع نمی گردد. توزیع آنها در برخی مکانها متراکم و در برخی دیگر به صورت پراکنده است. این مشخصه توزیع رویدادهای جرم توسط «چینی و راتکلیف»[1] (۲۰۰۵) به عنوان «کیفیت ذاتی جغرافیایی»[2] توصیف شده و توسط نظریه‌هایی از جمله اکولوژی جرم (۱۹۸٤)، فعالیت‌های روزمره (۱۹۷۹) و سایرین تبیین گردیده است. مکان‌هایی که توزیع جرم به طور متراکم توزیع شده، «کانون‌های جرم خیز» نامیده می‌شوند. آنها به مکان‌هایی اطلاق می‌شوند که جرم از لحاظ فضایی متمرکز شده است (Fan,2012:1). در واقع کانون جرم خیز منطقه ای است که دارای بزهکاری بالاتری نسبت به میانگین تعداد رویدادهای مجرمانه یا آشوبگرانه است یا منطقه‌ای که مردم بالاتر از میانگین در خطر قربانی شدن هستند (Hiropoulos& Porter,2014:17). نتایج مطالعات مختلف نشان دهنده آن است که کانون‌های جرم خیز و مناطق به شدت ناامن منطبق بر بافت‌های نابسامان، ناکارآمد و فضاهای غیرقابل دفاع از جمله زمین‌های خالی، ساختمان‌های نیمه تمام و خانه‌های خالی و... است که ساکنان آنها از جایگاه اجتماعی-اقتصادی مناسبی برخوردار نیستند و در واقع جزء اقشار فقیر جامعه محسوب می‌شوند. جرم و جنایت، نابرابری، ناامنی و فقر در تعداد قابل توجهی از شهرهای کم درآمد و با درآمد متوسط[3] نسبت به شهرهای مرفه بالاتر از

1. Chainey and Ratcliffe
2. Inherent geographical quality
3. Middle- and lower-income cities

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

حد معمول است. به عنوان مثال میزان قتل در کاراکاس، کیپ تاون و بندر اسپانیا به ترتیب ۲/٦، ۱/۷۷ و ۱/۷۲ برابر بیشتر از میانگین آن در ونزوئلا، آفریقای جنوبی، و ترینیداد و توباگو می باشد. خشونت، جرم و جنایت در بسیاری از شهرهای به سرعت درحال رشد آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا به پدیده ای شایع و مزمن تبدیل شده است (Muggah,2012:4). در این میان، شهر جدید هشتگرد یکی از شهرهای جدید اطراف شهر کرج است که در سال‌های اخیر به شدت تحت تاثیر ساخت مجتمع‌های مسکونی گروه‌های کم درآمد و فقیر در قالب مسکن مهر قرار گرفته است. برنامه ریزی اجرایی برای ساخت بیش از ۵۰ هزار واحد مسکن مهر به این شهر طی سال‌های اخیر (از سال ۱۳۸۷ تاکنون) انتظام و سازماندهی شهر را با چالش‌های بزرگی رو به رو ساخته است. به تبعیت از این وضعیت جمعیت دو چندانی به شهر جدید هشتگرد در طول سال‌های اخیر افزوده شده است. افزون بر این بسیاری از مجتمع‌های مسکن مهر هنوز در مرحله ساخت هستند و یا ساخت آنها متوقف شده است. به این مساله، باید خالی بودن بسیاری از مجتمع‌های مسکن مهر بخصوص در فازهای ۷ و ٤ را افزود. به تعبیر بهتر آنها «سکونتگاه‌های غیر رسمی مدرن در حاشیه شهرهای جدید» هستند، که اکثریت ساکنان این واحدهای مسکونی جز اقشار ضعیف، دهک‌های پایین، کم درآمد و فقیر جامعه به شمار می‌آیند. از طرف دیگر تنوع جمعیتی و قومی یا ناهمگنی قومی و نبود انسجام و همبستگی اجتماعی را بایست به مشکلات مجتمع‌های عظیم مسکن مهر در شهر جدید هشتگرد افزود. همه این مسائل به مثابه وجود جرقه‌هایی هستند که هر کدام از آنها برای شعله ور شدن جرم و جنایت و بزهکاری کافی هستند و چالش تامین امنیت و ارتقای آن را به یک ضرورت تردید ناپذیر تبدیل نموده است. بر همین اساس به نظر می‌رسد میزان احساس امنیت در مناطق فقیر و با درآمد پایین، میزان تحصیلات پایین گروه‌های آسیب پذیر از جمله کودکان و زنان پایین تر است. در این راستا عمده‌ترین فرضیه‌های پژوهش حاضر عبارتند از:

۱. به نظر می‌رسد زنان نسبت به مردان احساس امنیت کمتری در شهر جدید هشتگرد وجود دارد.
۲. به نظر می‌رسد بین احساس امنیت و میزان تحصیلات در شهر جدید هشتگرد رابطه مستقیمی وجود دارد.
۳. به نظر می‌رسد بین احساس امنیت و گروه‌های سنی در شهر جدید هشتگرد رابطه معناداری وجود دارد.
٤. به نظر می‌رسد میزان درآمد ماهیانه خانوار و احساس امنیت در شهر جدید هشتگرد رابطه معناداری وجود دارد.

پیشینه پژوهش

اصطلاح آمارهای مربوط به «امورات اخلاقی[4]» ابتدا در مقاله‌ای توسط اندرمیشل گیوری[5] در سال ۱۸۳۳ منتشر شد. در بریتانیا در دهۀ ۱۸٤۰جوزف فلتچر[6] نقشه‌هایی را از انگلستان و ولز تهیه کرد که نشانگر و نمایشگر فقر، سطوح باسوادی و انواع مختلف جنایت است. فلتچر به دنبال علت وقوع جرم و جنایت بود، اما او با کیوتلت موافق نبود و بین دستورات آموزشی و جنایت رابطۀ معنا داری نمی‌دید. (شورت، ۱۳۹۱). پرهیز و همکاران در مقاله‌ای با عنوان «تشکیل پایگاه داده‌ای جرایم شهری با استفاده از تکنیک‌های گرافیک مبنا، درون یابی و سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی؛ مورد مطالعه جرایم ارتکابی شهر زنجان» (۱۳۹۱) به تحلیل سازمان فضایی ناهنجاری‌های اجتماعی در شهر زنجان و شناسایی الگوهای مکانی و عوامل تسهیل کننده جرایم ارتکابی پرداخته‌اند نتایج مطالعه آنها نشان دهنده آن است که توزیع فضایی جرایم ارتکابی در شهر زنجان از الگوی خوشه‌ای و متمرکز پیروی می‌کند به گونه‌ای که محدوده‌های خاصی از شهر محل تمرکز بزهکاری است و برعکس سایر مناطق

4. Moral Statistics
5. Andr-Michel Guerry
6. Joseph Fletcher

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

شـــهر از ایـن نظـر پـاک و سـالم هسـتند و مرکـز متوســـط جرایـم ارتکابـی بـر مرکـز جغرافیایـی شـــهر زنجـان منطبـق اسـت. «آرمیتـاژ و گامـن»[7] (۲۰۰۹) در مقالـه‌ای تحـت عنـوان «پایـداری از طریـق امنیـت: نگاهـی جدیـد» بر ایـن نکتـه تاکید کرده‌انـد کـه امنیـت بخـش لاینفـک پایـداری اسـت و افـراد بـرای بـه فعلیـت رسـاندن تمـام پتانسـیل‌های خـود بـه امنیـت وابسـته هسـتند. بـه اعتقـاد «نـس و راب»[8] در مقالـه «رفتـار فضایی در مناطـق مسـکونی هلنـد: چگونـه آرایش مسـکن بر رفتـار سـاکنانش تاثیـر می‌گـذارد» (۲۰۰۹)، رفتـار انسـان در فضـا اتفـاق مـی افتـد، و آرایـش فضایی محیـط فرصـت هـای گوناگونـی بـرای واکنـش افـراد فراهـم مـی نمایـد. ایـن فعـل و انفعـالات بیـن افـراد می‌توانـد اجتماعاتـی امن و یـا ناامن را پدیـد آورد. «دانیـل دان اسوانسـون»[9] (۲۰۱۰) در رسـاله اش بـا عنـوان «جابجایـی و پخـش: تحلیـل ثانویـه ابتـکار عمل‌هـای دره امـن لاس و گاس»[10] به بررسـی «ابتـکار عمل دره امن» در شـهر لاس و گاس پرداختـه اسـت. گـروه پلیس مادر شـهر لاس و گاس اسـتراتژی مشـارکت راهبـران اجتمـاع و توانبخشـی اعضـای گانگسـتر را بسـط داده اسـت. هـدف ایـن برنامه آمـوزش دادن بزهـکاران محتمل در زمان‌هـای بحرانـی در طـول رویدادهـای اسـترس آور و خطرنـاک بـوده اسـت. در حقیقت، هـدف پلیس اجـرای رویکردهـای پیشـگیرانه بوده اسـت، این اسـتراتژی بـه کاهش جـرم و بزهکاری منجر شـده اسـت. «سـاناتا و همکاران»[11] (۲۰۱۰) در مقالـه‌ای بـا عنوان «جـرم و محیط شـهری: تاثیر آنهـا بـر سـلامت انسـان» بـه ارزیابـی دو موضـوع پرداختـه انـد: ۱) رابطـه بیـن جـرم در یـک منطقـه خـاص (آمـادورا[12]) واقـع در منطقـه مادرشـهری لیسـبون[13] ، و ویژگی‌هـای منطقـه وقـوع جـرم و بـزه در مطابقـت بـا پیشـگیری جـرم از طریـق طراحـی محیطـی؛ ۲) مناطـق (بـا نـرخ بـالای جرم و تـرس از جـرم) کـه در آمـادورا دارای ریسـک سـلامت هسـتند. از نـگاه شـهروندان، تـرس از جـرم بـه عنوان مسـاله اصلی (٥٤%) گزارش شـده کـه بـه میـزان ۲۸% بـر سـلامت تاثیـر نـا مطلـوب می‌گـذارد. ایـن نتایـج بر ضـرورت ارزیابـی مجدد المان‌هـای خـاص طراحـی شـهری و رابطـه آنهـا بـا سـطوح جـرم بخصـوص توجـه بـه تـرس از جـرم و تاثیـر آن بـر سـلامت شـهروندان تاکیـد دارد. افـزون بـر ایـن، جـرم و تـرس از جـرم بـر رفـاه فیزیکـی و روانـی قربانیـان تاثیـر می‌گـذارد و باعـث رفتارهـای حایگزیـن می‌گـردد؛ ایـن رفتارهـا، پیامدهـای نامطلوبـی بـرای کل اجتمـاع بـه همـراه داشـته اند.

«الیزابـت نایبـون و اسـتیون رافائـل»[14] در گزارشـی با عنـوان «روند جرم شـهری و حومه ای در مناطـق مادرشـهری آمریـکا»(۲۰۱۱) بـر اسـاس تحلیـل FBI و داده هـای مرکـز آمـار نشـان می‌دهد کـه جـرم هـای مربـوط بـه امـوال و خشـونت بـه طـور قابـل توجهـی بیـن سـال‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۸ در صـد منطقـه مادرشـهری بـزرگ آمریـکا بـه علـت اعمـال سیاسـت‌های مختلـف بخصـوص در زمینـه شهرسـازی کاهـش یافته اسـت. میـزان جرم هـای خشـونت آمیـز تقریبـا بـه میـزان ۳۰ درصـد در شـهرها کاهـش یافتـه، در حالـی کـه میزان جرم هـای مربـوط بـه امـوال ٤٦ درصـد کاهـش پیـدا کـرده اسـت (شـکل ۱).

7. Armitage& Gamman
8. Nes & Rueb
9. Daniel Duane Swanson
10. Displacement or diffusion: A secondary analysis of the Las Vegas Safe Village Initiative
11. P. Santana, R. Santos, C. Costa, N. Roque, A. Loureiro
12. Amadora
13. Lisbon Metropolitan Area
14. Elizabeth Kneebone and Steven Raphael

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

شکل ۱. جرم های خشونت آمیز در هر ۱۰۰۰۰۰ نفر، در صد منطقه مادرشهری بزرگ آمریکا، شهر و حومه؛ ماخذ: Kneebone & Raphael, 2011

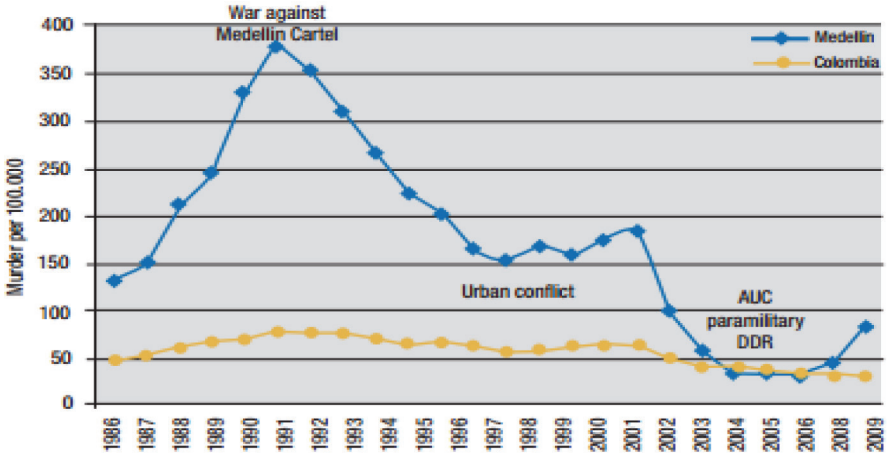
مدیریت شهری
فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۴۹ زمستان ۱۳۹۶
No.49 Winter 2018

«فولا آرتور وری و اینوکنت چوک وما»[15] در مقاله‌ای تحت عنوان «جرم و امنیت در شهر لاگوس: چالش ها و نتایج»(۲۰۱۱) به بررسی این مقوله در منطقه کلانشهرلاگوس با ۱۷/۵ میلیون نفر جمعیت پرداخته است. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که بین جرم و مکان رابطه مستقیمی وجود دارد چنانچه جرم و جنایت بیشتر در بخش‌های حاشیه‌ای و سکونتگاه‌های غیررسمی اتفاق افتاده است. با وجود این حکومت مرکزی و مدیریت شهری با اعمال سیاست هایی نظیر بازتوزیع ثروت، بهبود حمل و نقل، بهداشت و خدمات اجتماعی، سبز نمودن شهر، باز طراحی زمین های بایر و غیره توانسته اند احساس امنیت را به نحو شایسته ای در این منطقه کلانشهری بهبود بخشند.

«برناردو پرز سالازار»[16] در مقاله ای با نام «شهرگرایی اجتماعی به عنوان استراتژی پیشگیری از جرم: نمونه مدلین کلمبیا» (۲۰۱۱) به بررسی و تحلیل ناهنجاری های اجتماعی در شهر ۲/٦ میلیونی مدلین پرداخته است. نتایج پژوهش وی نشان دهنده است که مدیریت شهری با اعمال سیاست های شهرگرایی اجتماعی مشتمل بر تمرکز بر مناطق دارای کمترین کیفیت زندگی از نظر کالبدی و اجتماعی و اقتصادی و تلاش جهت نزدیک ساختن این مناطق به استانداردهای زندگی توانسته است به نحو قابل توجهی جرم و جنایت را در شهر کاهش دهد (شکل ۲).

15. Fola Arthur-Worrey and Innocent Chukwuma
16. Bernardo Pérez Salazar

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

شکل ۲. میزان قتل در کلمبیا و مدلین (۲۰۰۹-۱۹۸۶)؛ ماخذ: Pérez Salazar,2011

«رابرت موگا»[17] در کتاب «پژوهشی در خصوص معضلات شهری: شهرنشینی، فقر و خشونت» (۲۰۱۲) به اثرات مستقیم و غیر مستقیم خشونت و جرایم شهری بر شهروندان بخصوص فقرای شهری پرداخته است. همچنین به خشونت، فرسایش انسجام و سرمایه اجتماعی، زوال رفاه اقتصادی و اجتماعی و پیامدهای آن برای حکومت و امنیت شهری توجه نموده است.

«کریستین روز بالثازار»[18] در تز خود با عنوان «عوامل اقتصادی- اجتماعی موثر بر جرم؛ مورد مطالعه: شهر تگزاس» (۲۰۱۲) به بررسی رابطه بین فاکتورهای اجتماعی و اقتصادی مختلف و جرم و جنایت بخصوص فقر و ناعدالتی درآمدی پرداخته است. به همان اندازه که نرخ جرم و بزهکاری در طول زمان به طور پیوسته افزایش می‌یابد، نظریه‌های اکولوژیکی جرم برای تبیین رفتار جرم‌های خشونت آمیز و جرم بر اموال بسط یافته اند. شناسایی شاخص‌های احتمالی جرم، گام اول برای توسعه سیاست‌های اجتماعی است که به پایین آمدن هزینه‌های وسیع اجتماعی فعالیت‌های مجرمانه و بزهکارانه کمک خواهد کرد.

«آدریان کورنلیز آیتنبوگارد»[19] در تز خود با نام «خوشه های جرم شهری و امنیت در گره های حمل و نقل» (۲۰۱۳) نتیجه گرفته است که گرچه ترکیب اجتماعی و اقتصادی محیط پیرامون ایستگاه ها اثرات قابل توجهی بر وقوع جرم در گره های حمل و نقل داشته اما محیط اجتماعی و کالبدی ایستگاه ها تاثیر بسیار بیشتری داشته اند. به عنوان مثال، نظارت پایین و دید ضعیف در ایستگاه‌های به همراه اختلاط کاربری اراضی در مناطق اطراف ایستگاه باعث وقوع جرم و جنایت در این ایستگاه ها شده است.

«الی بیتز»[20] در رساله دکتری خود با عنوان «واندالیسم: جرم مکان»[21] (۲۰۱۳) به تحلیل ثانویه داده‌های ثبت شده جرم در خصوص واندالیسم طی شش سال(از آوریل ۲۰۰۴ تا مارس ۲۰۱۰) اقدام نموده است. این تز ارزش بهره گیری از رویکرد تحلیل اکتشافی داده‌های فضایی در ترکیب با ترسیم نقشه‌های جغرافیایی محور جرم و بزهکاری و تحلیل لیزا[22] (شاخص‌های محلی خودهمبستگی فضایی[23]) و تحلیل خط سیر گروهی بررسی نموده است. این تحلیل ها توسط داده‌های به دست آمده از گروه‌های متمرکز با افسران پلیس مسئول امنیت محله ها تکمیل شده اند

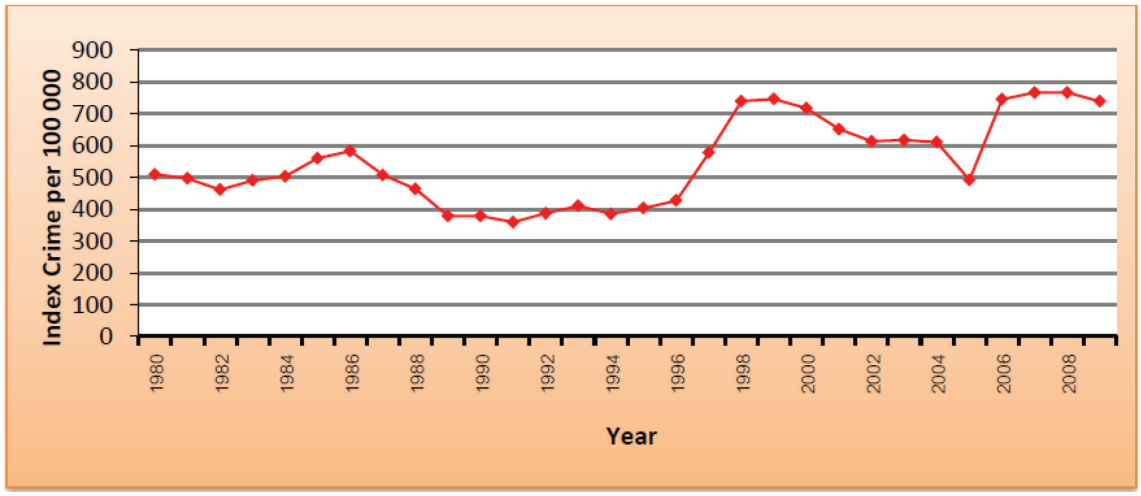
17. Robert Muggah
18. Kristin Ross Balthazar
19. Adriaan Cornelis Uittenbogaard

20. Ellie Bates
21. Vandalism: A Crime of Place?
22. LISA analysis
23. Local Indicators of Spatial Autocorrelation

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

و از نقشه‌های هاشور زده برای کمک به بحث ویژگی‌های مناطق دارای واندالیسم بالا و پایین استفاده شده است. یافته ها نشان دهنده آن است که مناطق انباشته، بالا و پایین با مشخصه‌های ویژه وجود دارد که از «جاذبه‌های جرم، فعالیت‌های عادی، محرومیت نسبی و کارآمدی جمعی» تاثیر می‌پذیرند. در واقع با استفاده از رویکردهای کمی و کیفی، دیدگاه‌های مهمی در خصوص ماهیت واندالیسم به عنوان یک جرم وابسته به مکان به دست آمده است. همچنین به این نکته پی برده شد که استفاده از رویکرد زمانی و چند فضایی[۲۴] از اهمیت شایان توجهی برخوردار است. این موضوعات همراه با توصیه‌هایی برای سیاست گذاری آینده در خصوص واندالیسم و رویکردهای روش شناختی و نظری برای جست و جوی رابطه مکان-جرم در رساله مذکور به بحث گذاشته شده‌اند.

«شمس الدین و حسین»[۲۵] (۲۰۱۳) در مقاله‌ای با عنوان «مفهوم شهر امن و پیشگیری جرم از طریق طراحی محیطی برای پایداری شهری در شهرهای مالزی» به بررسی جرم و ترس از جرم به عنوان یکی از عمده‌ترین چالش‌های شهرهای پایدار پرداخته است. یافته‌های تحقیق نشان دهنده آن است که نرخ جرایم شهری در مالزی طی ۳۲ سال اخیر(از ۲۰۰۷-۱۹۹۷) افزایش یافته است. بر اساس آمارهای پلیس مالزی، شاخص جرم از سال ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۹ افزایش یافته است؛ چنان چه در سال ۲۰۰۷ به بدترین میزان خود رسیده که به طور سرسام آوری از ۷۸۰،۱۹۶ فقره ۵۸۲،۲۰۹ فقره افزایش پیدا کرده است. از آن زمان به بعد افزایش کلی نرخ جرایم به یک بحران تبدیل شده است. بنابراین نرخ جرم و جنایت در مالزی از سال ۱۹۹۱ به میزان ۳۰۰% رشد کرده است (شکل شماره ۳).

شکل ۳. شاخص جرم هر ۱۰۰،۰۰۰ نفر در مالزی (۲۰۱۰-۱۹۸۰)؛ ماخذ: Shamsuddin&Hussin,2013:226

«بالوگان و همکاران»[۲۶] (۲۰۱٤) در مقاله ای با عنوان «ترسیم نقشه جرم در نیجریه با استفاده از سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی»، ابتدا وضعیت جرم در «مادر شهر بنین»[۲۷] را با استفاده از پرسش نامه از پلیس و عموم بررسی نموده است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که جرم و بزهکاری در این شهر افزایش یافته و نیروهای پلیس به علت داشتن منابع و روش‌های قدیمی قادر به مدیریت آن نیستند. همچنین عموم مردم به پلیس اعتماد ندارند چنان چه ۸۰% آنها به خاطر ترس از در اختیار

24. Multi-spatial and temporal approach
25. Shuhana Binti Shamsuddin, and Natasha Azim Binti Hussin
26. Toju Francis Balogun, Henry Okeke, Christain Ifanyin Chukwukere
27. Benin metropolis

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

گذاشتن اطلاعات به مجرمان و بزهکاران، موارد را به پلیس گزارش نمی دهند. در پرتو این وضعیت، بخش دوم مقاله احتمال قابلیت استفاده از سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی(GIS) برای مدیریت بهتر جرم و بزهکاری در نیجریه را بررسی کرده است. در این راستا روش انجام کار بدین صورت بیان شده است: ۱) نقشه کاربری اراضی دیجیتال که نشان دهنده موقعیت‌های جرم است؛ ۲) پایگاه داده‌های ژئوفضایی جرم و بزهکاری؛ ۳) تحلیل فضایی با استفاده از GIS. نتایج تحلیل فضایی نشان دهنده کانون‌های جرم خیز، مناطق ناکارآمد از لحاظ امنیت، مناطق همپوشان و مناطق نیازمند کنترل و گشت زنی دائمی پلیس است. مطالعه مذکور ثابت می‌کند که سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی(GIS) دیدگاه بهتری برای مطالعه، ترسیم نقشه، تحلیل جرم و تصمیم گیری پیشرو و پیشگیری از جرم ارایه می‌دهند.

«بهارادواج»[28] (۲۰۱٤) در مقاله‌ای با نام «آیا فقر مادر جرم است؟ شواهد تجربی در خصوص تاثیر فاکتورهای اجتماعی- اقتصادی بر جرم و بزهکاری در هند» به بررسی نقش رشد اقتصادی، بیکاری، شهرنشینی و کیفیت سیستم قضایی در جرایم پرداخته است. به این دلیل هند به عنوان نمونه موردی انتخاب شده که این کشور منابع و تامین مالی‌اش را به سمت رشد اقتصادی، کاهش فقر و بازدارندگی جرم و بزهکاری رهنمون ساخته است. نتایج پژوهش حاضر از لحاظ آماری نشان دهنده اثر مثبت فقر، رشد درآمد ناعادلانه و کیفیت پایین سیستم قضایی بر وقوع جرایم مرتبط با اموال است. افزون بر این، فقر دارای بالاترین اثر بر دزدی است. همینطور بین آموزش و جرم رابطه مستقیمی وجود دارد، به گونه ای که ۱۰% افزایش در سرانه هزینه در آموزش و پرورش هند منجر به کاهش ۱۱-۹,۲% میزان کلی جرم بر اموال شده است.

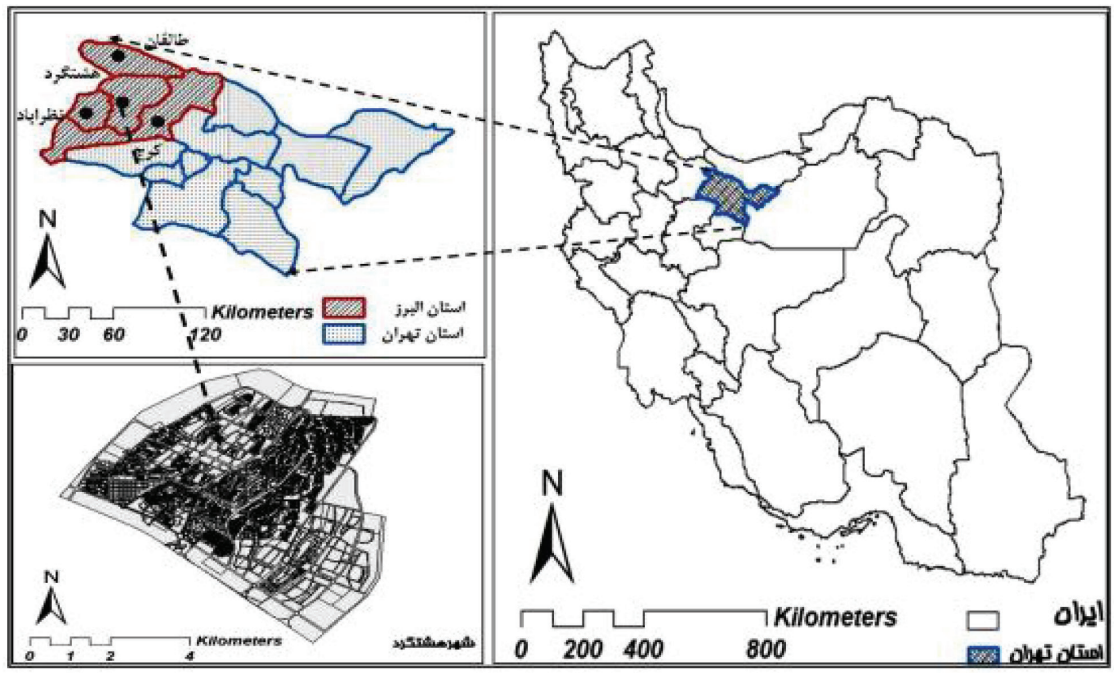
«لاکشمی آیر و پتیا توپالوا»[29] (۲۰۱٤) در مقاله‌ای با عنوان «فقر و جرم: شواهدی از شوک‌های تجارت و بارش در هند» به دنبال پاسخ دادن به این سوال است که آیا فقر به جرم می‌انجامد؟. سعی شده با استفاده از دو شوک برون رونده و مستقل برای درآمد خانوار در روستاهای هند به این مساله پرداخته شود: کاهش چشمگیر در تعرفه گمرگی واردات در اوایل دهه ۱۹۹۰ و تغییرات بارش. یافته‌های تحقیق نشان دهنده آن است که شوک‌های تجاری و بازرگانی، وقوع جرایم خشونت آمیز و جرایم اموال را افزایش داده است. رابطه بین شوک‌های بازرگانی- تجاری و جرم و جنایت مشابه با آن چیزی است که بین بارش و جرم مشاهده شده است. افزون بر این، نتایج پژوهش حاضر اثرات علت و معلولی فقر بر جرم و جنایت را شناسایی نموده است.

موقعیت شهر جدید هشتگرد

شهر جدید هشتگرد یکی از شهرهای استان البرز است. این شهر در مجاورت شهرهشتگرد قرار دارد و در سال‌های اخیر بنا نهاده شده‌است. از نظر تقسیمات کشوری، شهری مجزا از هشتگرد است و در بخش مرکزی شهرستان ساوجبلاغ قرار گرفته‌است. بنابر سرشماری مرکز آمار ایران، جمعیت شهر جدید هشتگرد در سال ۱۳۸۸ برابر با ۱۸۵۹۸ نفر بوده‌است، در حالی که در فاصله ٦ سال و با اجرای نیمه تمام طرح مسکن مهر هم اکنون جمعیت این شهر به حدود ۸۰ هزار نفر رسیده است و با اتمام پروژه های مسکن مهر جمعیت این شهر به ۲۰۰ هزار نفر خواهد رسید. بر همین اساس توسعه شتابان و پراکنده شهر جدید هشتگرد، وجود فضاهای خالی زیاد (شکل شماره ٤)، نیمه تمام ماندن پروه ها، نبود امکانات رفاهی و خدماتی در محدوده های شهر نظیر آب، برق، گاز، تلفن، مدرسه، مسجد، مراکز درمانی بهداشتی، حمل و نقل عمومی و فضاهای فرهنگی، خالی ماندن بسیاری از واحدهای مسکونی، تنوع قومیت ها، عدم احساس تعلق مکانی و در نهایت تمرکز مهاجران فقیر در جست و جوی معیشت موجب ایجاد فضاهای مستعد برای انواع ناهنجاری ها و جرایم در سطح شهر جدید هشتگرد شده است.

28. Ashish Bharadwaj
29. Lakshmi Iyer and Petia Topalova

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

شکل ٤. موقعیت شهر جدید هشتگرد در تقسیمات سیاسی کشور و استان البرز؛ ماخذ: نگارندگان

افزون بر این بر اساس سناریوی پیش بینی شده قرار شد جمعیت شهر جدید هشتگرد تا سال ۱۳۷۵، بین ۳۰ تا ۳۸ هزار نفر، سال ۱۳۸۵ بین ۱۰۲ تا ۱٤۳ هزار نفر و تا سال ۱۳۹۵ بین ۲۳۰ تا ۳۵۰ هزار نفر در هشتگرد سکونت خواهند یافت. در حالی که این سیر پیشبینی شده روال عادی خود را طی نکرده و به طور نامتوازن حرکت نموده است. به گونه ای که در عالم واقع تا سال ۱۳۷۵ جمعیت آن حدود ۲ هزار نفر بوده، و در سال ۱۳۸۵ به ۱۵۷۳٦ نفر رسیده و در سال ۱۳۹۹۰ به بیش از ۲۲ هزار نفر رسیده است.

روش تحقیق

جامعه آماری در این تحقیق شهر جدید هشتگرد می‌باشد که براساس سرشماری نفوس و مسکن مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۰ تعداد ۲۲۷۲٤ نفر از جمعیت شهرستان البرز را به خود اختصاص داده است. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران ۳۷۸ نفر محاسبه شده است. حجم نمونه در عد ۱/۵ (اندازه تأثیر) ضرب و عدد ٥٦۷ به عنوان حجم نمونه نهایی برگزیده شد. شیوه نمونه‌گیری در این تحقیق روش نمونه گیری تصادفی و خوشه-ای و ابزارگردآوری اطلاعات از طریق پرسش نامه محقق ساخته بود، که با توجه به اهداف در دو قسمت عمده تدوین گردید؛ قسمت اول مشخصات دموگرافیک (جنسیت، سن، میزان تحصیلات، میزان درآمد ماهیانه) و قسمت دوم پرسش نامه، مربوط به رابطه احساس امنیت با مقوله‌های مذکور است. در سنجش پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد. چنانچه ارقام مندرج در جدول شماره ۱ نشان می‌دهد این متغیر از پایایی لازم برخوردار است، نتایج برآورد معرف‌های متغیر ارتقاء امنیت در شهر جدید هشتگرد با استفاده از پتانسیل های معماری و شهرسازی، بیانگر آن است که مقدار ضریب آلفا در سطح مطلوبی است (Alpha = 0/744). دامنه این آزمون میان ۰ تا ۱ در نوسان است. هر چه ضریب به عدد یک نزدیکتر باشد، گویه‌های مورد استفاده روایی بالاتری دارند. بنابراین گویه‌های این متغیر از پایایی لازم برخوردار است.

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

جدول ۱. نتایج آزمون آلفای کرونباخ درباره ارتقاء امنیت در شهر جدید هشتگرد با استفاده از پتانسیل های معماری و شهرسازی؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

ضریب آلفا	۰/۷٤٤
تعداد گویه	٦٤

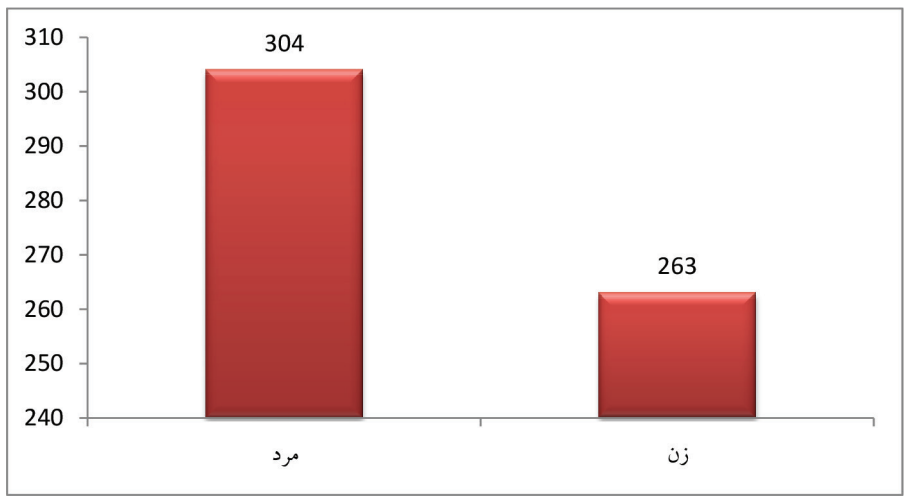
مشخصات توصیفی پیمایش

جنسیت

کل افـراد مـورد مطالعـه در ایـن تحقیـق ٥٦٧ نفـر بـود کـه در این میـان ۳۰٤ نفـر (٥۳/٦۰ درصـد) را مردان و ۲٦۳ نفـر (٤٦/٤۰ درصـد) را زنـان تشـکیل دادنـد (جدول ۲ و شـکل شـماره ٥).

جدول۲. توزیع پاسخ گویان به بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۳۰٤	٥۳/٦۰
زن	۲٦۳	٤٦/٤۰

شکل ٥. نمودار تعداد پاسخ گویان بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۴۹ زمستان ۱۳۹۶
No.49 Winter 2018

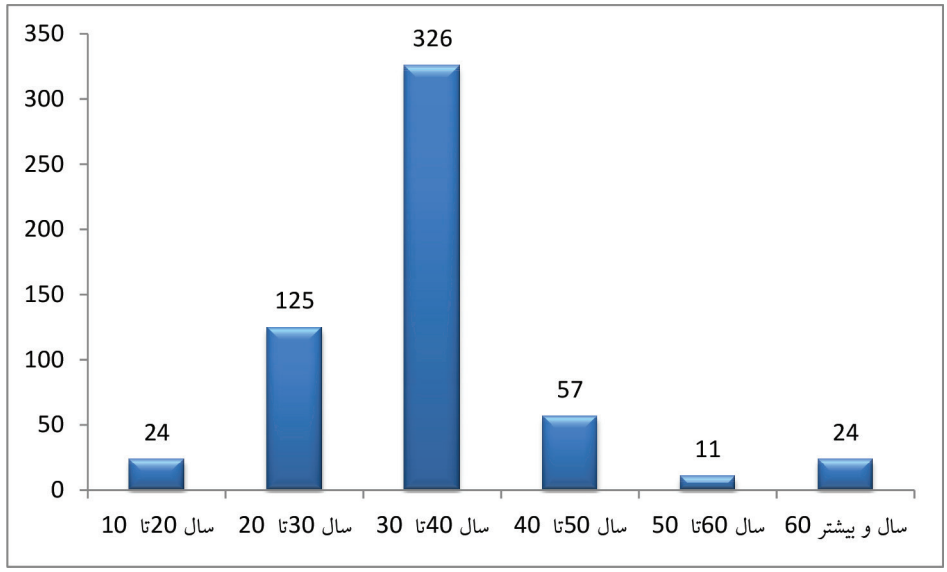
[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

گروه سنی

٤/٢ درصد پاسخ گویان در گروه سنی ١٠ تا ٢٠ سال، ٢٢ درصد در گروه ٢٠ تا ٣٠ سال، ٥٧/٥٠ درصد در گروه ٣٠ تا ٤٠ سال، ١٠/١٠ درصد در گروه ٤٠ تا ٥٠ سال، ١/٩٠ درصد در گروه ٥٠ تا ٦٠ و ٤/٢٠ درصد در گروه ٦٠ سال و بیشتر قرار داشتند (جدول شماره ٣ و شکل شماره ٦).

جدول ٣. توزیع پاسخ گویان به بر حسب گروه سنی؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

گروه سنی	تعداد	درصد
١٠ تا ٢٠ سال	٢٤	٤/٢
٢٠ تا ٣٠ سال	١٢٥	٢٢
٣٠ تا ٤٠ سال	٣٢٦	٥٧/٥٠
٤٠ تا ٥٠ سال	٥٧	١٠/١٠
٥٠ تا ٦٠ سال	١١	١/٩٠
٦٠ سال و بیشتر	٢٤	٤/٢٠

شکل ٦. نمودار تعداد پاسخ گویان بر حسب گروه سنی؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

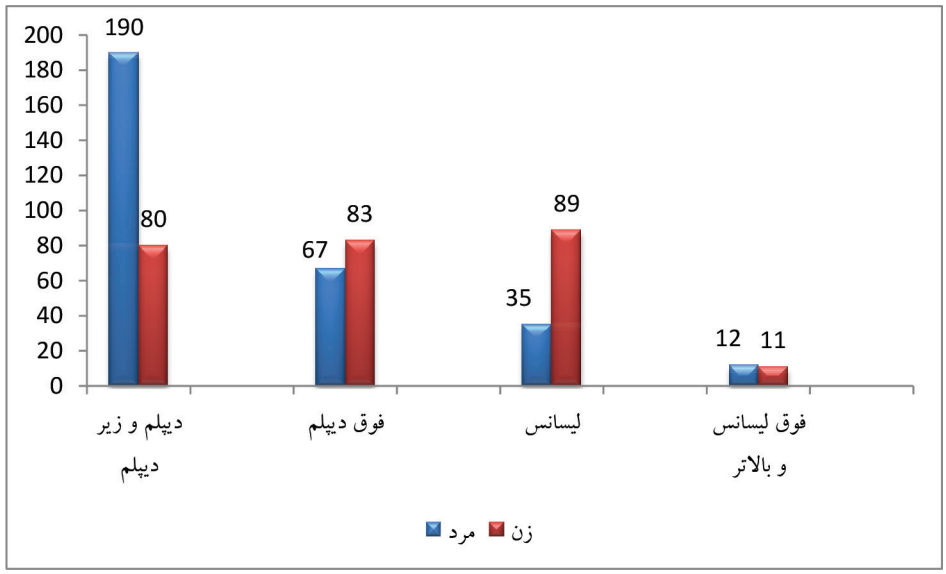
[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

میزان تحصیلات

۷۰/۳۷ درصد مردان و ۲۹/۶۳ درصد زنان تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم داشته اند. ٤٤/٦٧ درصد مردان و ۵۵/۳۳ درصد زنان تحصیلات فوق دیپلم داشتند، ۲۸/۲۳ درصد مردان و ۷۱/۷۷ درصد زنان لیسانس و ۵۲/۱۷ درصد مردان و ٤۷/۸۳ زنان فوق لیسانس و بالاتر بودند(جدول ٤ و شکل شماره ۷).

جدول٤. توزیع وضعیت تحصیلات پاسخ گویان به بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

تحصیلات / جنس	دیپلم و زیر دیپلم		فوق دیپلم		لیسانس		فوق لیسانس و بالاتر	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
مرد	۱۹۰	۷۰/۳۷	٦۷	٤٤/٦۷	۳۵	۲۸/۲۳	۱۲	۵۲/۱۷
زن	۸۰	۲۹/٦۳	۸۳	۵۵/۳۳	۸۹	۷۱/۷۷	۱۱	٤۷/۸۳
کل	۲۷۰	۱۰۰	۱۵۰	۱۰۰	۱۲٤	۱۰۰	۲۳	۱۰۰

شکل ۷. نمودار وضعیت تحصیلات پاسخ گویان به بر حسب جنس؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

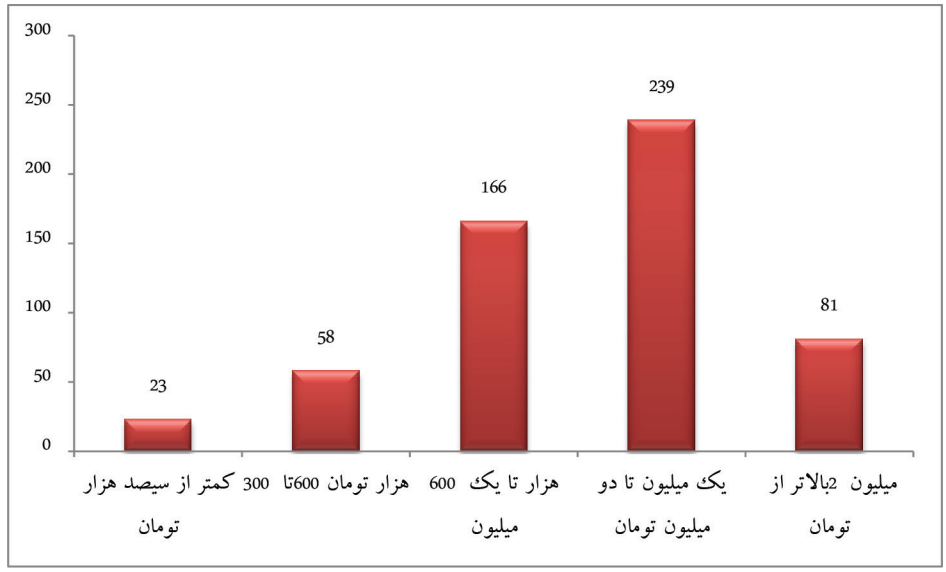
[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

میزان درآمد ماهیانه خانوار

میـزان درآمـد ماهیانـه خانـوار در ٤/١٠ درصـد از پاسـخ گویـان کمتر از سـیصد هـزار تومـان، ١٠/٢٠ درصد ٣٠٠ تـا ٦٠٠ هـزار تومـان، ٢٩/٣٠ درصـد ٦٠٠ هـزار تا یـک میلیون، ٤٢/٢٠ درصـد یک میلیون تـا دو میلیون تومـان و ١٤/٣٠ درصـد بالاتـر از ٢ میلیـون تومـان بوده اسـت (جدول٥ و شـکل شـماره ٨).

جدول ٥. توزیع پاسخ گویان به بر حسب میزان درآمد ماهیانه خانوار؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

درآمد ماهیانه خانوار	تعداد	درصد
کمتر از سیصد هزار تومان	٢٣	٤/١٠
٣٠٠ تا ٦٠٠ هزار تومان	٥٨	١٠/٢٠
٦٠٠ هزار تا یک میلیون	١٦٦	٢٩/٣٠
یک میلیون تا دو میلیون تومان	٢٣٩	٤٢/٢٠
بالاتر از ٢ میلیون تومان	٨١	١٤/٣٠

شکل ٨. نمودار تعداد پاسخ گویان بر حسب میزان درآمد ماهیانه خانوار؛ ماخذ: محاسبات نگارندگان

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

فرضیه اول: به نظر می‌رسد زنان نسبت به مردان احساس امنیت کمتری در شهر جدید هشتگرد وجود دارد.

نتایج استفاده از آزمون خی دو و V کرامر حاکی از آن است که میان دو متغیر جنس با میزان احساس امنیت رابطه معنی داری وجود دارد. چنانچه ارقام مندرج در جدول زیر نشان می‌دهد زنان نسبت به مردان در شهر جدید هشتگرد احساس امنیت کمتری دارند (۰S/۰۱ =). (جدول ٦).

جدول ٦. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب جنس در شهر جدید هشتگرد

جنسیت/ احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
مرد	۱۱/۲۰	۱۹/۱۰	٤۳/۸۰	۲۲/٤۰	۳/٦۰
زن	۱۳/۳۰	۳۰/۸۰	۲۹/۷۰	۲۲/۱۰	٤/۲۰

X^2 = ۱٦/۰۷

V کرامر = ۰/۱٦۸

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.070[a]	4	.003
Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	.168	.003
	Cramer's V	.168	.003
N of Valid Cases		567	

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

فرضیـه دوم: بـه نظـر می‌رسـد بیـن احسـاس امنیـت و میـزان تحصیـلات در شـهر جدید هشـتگرد رابطه مسـتقیمی وجود دارد.

نتایـج آزمون‌هـای کنـدال و d سـامرز پیرامـون رابطـه آمـاری بیـن متغیر تحصیـلات و احسـاس امنیت در شـهر جدیـد هشـتگرد حاکـی از آن اسـت کـه نتایـج چنـدان متفـاوت نیسـت اگـر چـه در میـان افـراد دارای تحصیـلات بالاتـر اختـلاف وجـود دارد، ولـی آنقـدر مشـهود نیسـت کـه منجر بـه رابطـه معناداری شـود (جدول ۷).

جدول ۷. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب سطح تحصیلات در شهر جدید هشتگرد

تحصیلات/ احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
دیپلم و زیر دیپلم	۱۲/۶۰	۱۷	۴۹/۳۰	۱۷	۴/۱۰
فوق دیپلم	۸	۳۹/۳۰	۳۰	۱۵/۳۰	۷/۳۰
لیسانس	۸/۹۰	۱۸/۵۰	۲۶/۶۰	۴۶	۰
فوق لیسانس و بالاتر	۵۲/۲۰	۴۷/۸۰	۰	۰	۰
Kendall's tau-c = - 0.020 **Sig** = 0.568 **Somers'd** = -0.023 **Sig** = 0.568					

			Value	Asymp. Std. Error[a]	Approx. T[b]	Approx. Sig.
Ordinal by Ordinal	Somers' d	Symmetric	-.022	.038	-.571	.568
		Level of education; Dependent	-.021	.036	-.571	.568
		Feeling of security Dependent	-.023	.041	-.571	.568
	Kendall's tau-c		-.020	.035	-.571	.568
N of Valid Cases			567			

ماخذ: محاسبات نگارندگان

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

فرضیـه سـوم: بـه نظـر می‌رسـد بیـن احسـاس امنیـت و گروه‌هـای سـنی در شـهر جدیـد هشـتگرد رابطه معناداری وجـود دارد.

نتایـج آزمون‌هـای کنـدال و d سـامرز پیرامـون رابطـه آماری بیـن متغیر گروه‌های سـنی و احسـاس امنیت در شـهر جدیـد هشـتگرد حاکـی از آن اسـت که تفـاوت معنـا داری بین گروه‌های سـنی و احسـاس از امنیت در شـهر جدید هشـگرد وجـود دارد (جدول۸).

جدول ۸. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب گروه سنی در شهر جدید هشتگرد

گروه سنی / احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱۰–۲۰	۱۰۰	۰	۰	۰	۰
۲۰–۳۰	۸/۸۰	٤٥/٦۰	۳٦	۹/٦۰	۰
۳۰–٤۰	۱۰/٤۰	۱۷/۸۰	٤۰/۸۰	۲۷/٦۰	۳/٤۰
٤۰–۵۰	۰	٤۲/۱۰	۵۷/۹۰	۰	۰
۵۰–٦۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰
٦۰ +	۰	۰	۰	۱۰۰	۰
کل	۱۲/۲۰	۲٤/۵۰	۳۷/۲۰	۲۲/۲۰	۳/۹۰

Kendall›s tau-c = - 0.268 Sig = 0.001
Somers'd = -0.353 Sig = 0.001

			Value	Asymp. Std. Error[a]	Approx. T[b]	Approx. Sig.
Ordinal by Ordinal	Somers' d	Symmetric	.319	.033	9.034	.000
		Age group Dependent	.291	.031	9.034	.000
		Feeling of security Dependent	.353	.036	9.034	.000
	Kendall's tau-c		.268	.030	9.034	.000
N of Valid Cases			567			

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

فرضیـه چهـارم: بـه نظر می‌رسـد میـزان درآمـد ماهیانه خانوار و احسـاس امنیت در شـهر جدید هشـتگرد رابطه معنـاداری وجود دارد.

نتایـج آزمون‌هـای کنـدال و d سـامرز نشـان داد کـه بیـن متغیـر میـزان درآمـد ماهیانـه خانوار و احسـاس امنیـت در شـهر جدیـد هشـتگرد رابطـه معنـی داری وجـود دارد (جـدول ۹).

جدول ۹. وضعیت احساس امنیت شهروندان بر حسب درآمد در شهر جدید هشتگرد

گروه سنی / احساس امنیت	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
کمتر از سیصد هزار تومان	۰	۵۲/۲۰	۰	۰	٤۷/۸۰
از۳۰۰ تا ٦۰۰ هزار	۲۰/۷۰	۰	۱۹	٦۰/۳۰	۰
از ٦۰۰هزار تایک میلیون	٦/٦۰	۲۷/۱۰	۵۳	٦/٦۰	٦/٦۰
از یک میلیون تا دو میلیون	۹/٦۰	۲۹/۷۰	٤۱/۸۰	۱۸/۸۰	۰
بالاتر از۲میلیون	۲۸/٤۰	۱۳/٦۰	۱٤/۸۰	٤۳/۲۰	۰
کل	۳/۹۰	۲۲/۲۰	۳۷/۲۰	۲٤/۵۰	۱۲/۲۰

نتیجه گیری و جمعبندی

امنیـت رکـن اصلـی توسـعه پایدار شـهری اسـت، به طـوری کـه در صـورت وجـود امنیـت اجتماعـی و جامعـه ای ایمـن می تـوان در جهت رشـد و بالندگی جامعـه گام هـای اساسـی برداشـت. بـه طـور کلـی احسـاس امنیـت در شـهر جدید هشـتگرد بخصوص در محله‌هـای فقیرنشـین و دارای پایـگاه اقتصـادی و اجتماعـی ضعیـف و همچنیـن اقشـار آسـیب پذیر از جملـه زنـان و کـودکان در سـطح قابـل قبولـی قـرار نـدارد. بنابرایـن سیاسـت گـذاران و برنامـه ریـزان بایـد بـه سـمت توانمندسـازی و تقویـت شـبکه‌های دوسـتی و انسـجام اجتماعـی در محله‌هـای شـهر جدیـد هشـتگرد و همینطـور افزایش سـرانه امکانات و خدمـات رفاهـی گام بردارنـد. بـه طـور کلـی، از جملـه عمده‌تریـن دلایـل امنیـت پاییـن در شـهر جدیـد هشـتگرد می‌تـوان بـه مسـائلی بدیـن شـرح اشـاره نمود:

۱. روابـط همسـایگی و ارتباطـات اجتماعـی در شـهر جدیـد هشـتگرد از انسـجام، اسـتحکام و پایـداری کمتـری برخـوردار اسـت؛
۲. طراحی و سـاخت فضاها در شهرجدید هشتگرد شـرایط ویـژه‌ای از جملـه عـدم انسـجام بافـت کالبـدی و وجـود اراضی باز، وجـود کارگاه‌های سـاختمانی، حاکـم شـدن انـواع معمـاری مدرن و...دارد؛
۳. دوری از شـهر مـادر و وجـود وابسـتگی‌های اجتماعـی، اقتصادی، خدماتی و... شـهرجدید از یک‌سـو و کمبـود امکانـات حمل ونقـل عمومی جهـت رفـت و آمـد به این شـهر؛
٤. نارسـایی احتمالـی تجهیزاتـی و خدماتـی شـهرجدید به‌ویـژه در مراحـل اولیـه سـاخت و یـا در فازهـای جدیـد شـهر؛
۵. خالـی مانـدن بیـش از حـد واحدهای مسـکونی در برخـی سـاختمان‌ها، همین‌طـور وجـود زمین‌هـای بایـر و سـاخته نشـده، توأم بـا وجود کارگاه‌هـای سـاختمانی نیمـه تمام، در هشـتگرد موجبـات نگرانـی و از ایـن حیـث کاهـش «احسـاس امنیـت » درصـد زیـادی از خانوارهـا را فراهـم کـرده اسـت. چراکـه هریـک از ایـن مکان‌هـا به‌دلیـل عـدم امـکان نظـارت اجتماعی مطلـوب می‌تواننـد مسـتعد خطر و جـرم خیزی تلقی شـوند.
٦. کمبـود و یـا ضعـف نظارت‌هـای رسـمی و غیر رسـمی و برخـورد بـا جرایـم و ناهنجاری‌هـای اجتماعی.

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

منابع و مآخذ

۱. پرهیـز، فریاد؛ مشـکینی، ابوالفضل؛ مهدنژاد، حافـظ؛ مـرادی نیا، سـجاد (۱۳۹۱) تشـکیل پایـگاه دادههـای جرایـم شـهری با اسـتفاده از تکنیکهـای گرافیـک مبنـا، درون یابی و سـامانههای اطلاعـات جغرافیایـی، فصلنامه مطالعات اجتماعـی، صص۷۸-۵۵.

۲. زیـاری، کرامـت الله و مهدنـژاد، حافـظ و پرهیـز، فریـاد (۱۳۸۸) مبانـی و تکنیکهای برنامه ریزی شهری،انتشـارات دانشـگاه بین المللـی چابهار.

۳. شـورت، جان رنـه، (۱۳۹۱) نظریه شـهری، ارزیابـی انتقـادی، ترجمـه دکتـر کرامت اله زیـاری، حافـظ مهدنـژاد و فریـاد پرهیـز، انتشـارات دانشـگاه تهـران، چـاپ دوم، تهران.

٤. مشـکینی، ابوالفضل؛ پرهیـز، فریاد؛ مهدنژاد، حافـظ (۱۳۹۰) بررسـی جرایـم شـهری در منطقه اسـکان غیررسـمی اسـلام آباد زنجان بـا اسـتفاده از GIS، دو فصلنامـه آموزشـی، پژوهشـی و اطـلاع رسـانی تشـکل، سـال ششـم، شـماره ٦، صـص ٧٤-٧٧.

۵. مهدنـژاد، حافـظ، (۱۳۸۹) تحلیـل کاربـری فضـای سـبز در اسلامشـهر بـا تاکیـد بـر توسـعه پایـدار، پایـان نامـه بـرای دریافـت مـدرک کارشناسـی ارشـد جغرافیـا و برنامه ریـزی شـهری بـه اسـتاد راهنمایـی دکتـر کرامـت الـه زیـاری، دانشـکده جغرافیـا، دانشـگاه تهـران، تهـران.

6. Armitage, R., & Gamman, L. (2009). Sustainability via Security: A New Look. Built Environment, 35(3), 297301-.
7. Arthur-Worrey, Fola and Chukwuma, Innocent,(2011), The Lagos State Crime and Safety Survey,Challenges and Outcome, 12th UN Congress on Crime Prevention and Criminal Justice, Salvador, Brazil, April 122010 ,19-.
8. Balogun, Toju Francis ; Okeke, Henry; Chukwukere, Christain Ifanyin,(2014), Crime Mapping in Nigeria Using GIS, Journal of Geographic Information System, 2014, 6, 453466-.
9. Balthazar, Kristin Ross,(2012), The Socioeconomic Determinants of Crime: the Case of Texas, Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of MSc in Economics, at the Universidade Católica Portuguesa.
10. Bates, Ellie,(2013), Vandalism: A Crime of Place? thesis submitted in fulfilment of the requirements for a postgraduate degree(e.g. PhD, MPhil, DClinPsychol), University of Edinburgh.
11. Bharadwaj, Ashish,(2014), Is poverty the mother of crime? Empiricalevidence of the impact of socioeconomic factors on crime in India, Revista Atlántica de Economía – Volumen 1 – 2014.
12. Broere,Wout,(2013), urban problems - underground solutions, Advances in Underground Space Development-Zhou, Cai& Sterling(eds), 2013 by The Society for Rock Mechanics & Engineering Geology(Singapore), Published by Research Publishing.
13. Christens, Brian; Speer, Paul W,(2005), PREDICTING VIOLENT CRIME USING URBAN AND SUBURBAN DENSITIES, Vanderbilt University.
14. Fan, Shuzhan,(2012), The Spatial-Temporal Prediction of Various Crime Types in Houston, Tx Based on Hot-Spot Techniques, A Thesis Submitted to the Graduate Faculty of the Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College in partial fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science, in The Department of Geography and Anthropology, B.E., Central South University, 2012 August 2014.
15. Hiropoulos, Alexandra; Porter, Jeremy,(2014), VISUALISING PROPERTY CRIME IN GAUTENG, Applying GIS to crime pattern theory, SA Crime Quarterly No 47, Ma rch 2014.
16. 16. Iyer, Lakshmi; Topalova, Petia ,(2014), Poverty and Crime: Evidence from Rainfall and Trade Shocks in India, Harvard Business School, Working Paper, September 2, 2014.
17. Kneebone, Elizabeth and Raphael, Steven,(2011), City and Suburban Crime Trends in Metropolitan America, Metropolitan Policy Program at

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]

BROOKINGS.
18. Muggah, Robert,(2012), Researching the Urban Dilemma: Urbanization, Poverty and Violence, International Development Research Centre 2012 .
19. Nes, A. v., & Rueb, L. (2009). Spatial Behaviour in Dutch Dwelling Areas- How Housing Layouts Affects the Behaviour of its Users. Paper presented at the 7th International Space Syntax Symposium, Stockholm.
20. Pérez Salazar, Bernardo,(2011), Social Urbanism as a Crime Prevention Strategy: The Case of Medellin, Colombia, 12th UN Congress on Crime Prevention and Criminal Justice, Salvador, Brazil, April 122010 ,19-.
21. Santana, P; Santos, R; Costa, C; Roque, N; Loureiro, A,(2010), Crime and Urban Environment: Impacts on Human Health, Institute for Geographical Studies University of Coimbra, 3004-530 Coimbra, Portugal.
22. Shamsuddin, Shuhana Binti; Hussin, Natasha Azim Binti,(2013), Safe City Concept and Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED) for Urban Sustainability in Malaysian Cities, 2013 American Transactions on Engineering & Applied Sciences.
23. Singh, R.B; Grover, Aakriti,(2015), Sustainable Urban Environment in Delhi Mega City: Emerging Problems and Prospects for Innovative Solutions, Department of Geography, Delhi School of Economics, University of Delhi.
24. Swanson, Daniel Duane,(2010), «Displacement or diffusion: A secondary analysis of the Las Vegas Safe Village Initiative», Master of Art Degree in Criminal Justice,Department of Criminal Justice Greenspun College of Urban Affairs, Graduate College University of Nevada Las Vegas, May 2010.
25. Uittenbogaard, Cornelis Adriaan,(2013), Clusters of Urban Crime and Safety in Transport Nodes,KTH Royal Institute of Technology, School of Architecture and the Build Environment, Dept of Real Estate and Construction Management, Stockholm.

[Downloaded from ijurm.imo.org.ir on 2026-11-01]